

Omgevingsdienst
De Vallei

Koers 2019 - 2022

Dienstverlenend, professioneel en in verbinding

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Relevante ontwikkeling	4
Visie, missie	6
Rollen OddV	7
Programma's 2019 - 2022	8
Programma Professionaliseren VTH-dienstverlening	8
Programma Implementatie omgevingswet	9
Programma Bijdragen aan strategische thema's partners	10
Consequenties bedrijfsvoering	12

Inleiding

Omgevingsdienst de Vallei bestaat zes jaar. De eerste jaren hebben we hard gewerkt aan de opbouw van de organisatie. Een professionele kwaliteit van de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH); dat is wat van OddV wordt verwacht.

We voldoen als OddV aan de VTH kwaliteitscriteria. Deze zijn het fundament voor adequate uitvoering van VTH-taken door eisen te stellen aan de kwaliteit van de organisatie (waaronder de beleidscyclus met handhavingsbeleid) en aan medewerkers (deskundigheid). We leveren onze productie op het gewenste niveau, hebben de werkprocessen op orde en werken met een output gestuurd besturingssysteem. Dit alles doen we volgens de principes van het Valleiwerken (resultaatgericht en taakverantwoordelijk). We werken nauw samen met onze partners. Daarmee geven we invulling aan de nabijheid en couleur locale. Daarnaast werken we samen in het Gelders Stelsel en hebben we gezamenlijk veel bereikt. Zo zijn we ook robuust waar dat nodig is.

Daarmee kunnen we zeggen dat onze basis qua organisatie en samenwerking klaar is voor de toekomst.

En dat is ook nodig. De wereld om ons heen staat niet stil. De maatschappij vraagt dat we steeds transparanter, sneller en digitaal werken. Dit sluit aan bij het werken “in de geest van de Omgevingswet”. Integraal werken wordt belangrijker en we zullen steeds meer moeten samenwerken met andere disciplines. Ook het meedenken met burgers/bedrijven wordt belangrijker. In toenemende mate gaat dit een beroep doen op ieders vakmanschap. De koers geeft richting aan onze rol en programma's voor de komende jaren. Dit in verbinding met de omgeving, vanuit onze VTH professie met sterk oog voor dienstverlening.

Dit koersdocument is opgesteld in nauw overleg met onze medewerkers en de deelnemende partners; gemeenten Ede, Barneveld, Nijkerk, Wageningen en Scherpenzeel en de provincie Gelderland. Ook hebben we de verbinding gezocht met de VGGM, het waterschap, het Gelders Stelsel en de ODRU.

In dit document wordt eerst ingegaan op de relevante ontwikkelingen die aansluiten bij de collegeprogramma's en de visie Gelders Stelsel. Daarna volgt de aangescherpte missie en visie. Vervolgens wordt ingegaan op de rollen die OddV heeft. Ten slotte resulteert de koers in drie programma's waar we ons de komende jaren op gaan richten.

- 1. professionaliseren dienstverlening**
- 2. implementeren Omgevingswet**
- 3. bijdragen aan strategische thema's partners**

Relevante ontwikkelingen

Maatschappelijke ontwikkelingen

De wereld om ons heen verandert en dat brengt een aantal uitdagingen met zich mee voor de koers van OddV. Daarbij denken we aan;

- De invoering van de Omgevingswet die procedures moet versnellen, inzichtelijkheid in processen van vergunningverlening moet vergroten en een grotere flexibiliteit in het toepassen van regels en normen mogelijk maakt.
- De energietransitie, met een opgave voor energiebesparing en het monitoren daarvan.
- Toenemende aandacht voor de aanpak van ondermijning.
- Innovaties op het gebied van informatievoorziening die het mogelijk maken om via datascience meer aan informatiegestuurde en risicogerichte handhaving te doen.
- De ontwikkeling naar een circulaire economie, met een verandering in afvalstromen die na scheiding en bewerking veranderen in grondstoffen.
- De grote belangstelling voor gezondheid, zowel in een gezonde levensstijl als in een gezonde leefomgeving.

Collegeprogramma's

Deze ontwikkelingen zie je terug in collegeprogramma's. In de collegeprogramma's staan ambities op het gebied van de Omgevingswet, asbestsanering, energietransitie, klimaat, circulaire economie, duurzaamheid, food en ondermijning.

Samenwerking binnen het Gelders Stelsel

OddV werkt samen in het Gelders Stelsel. Met zeven omgevingsdiensten zijn de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van de kwaliteit van de leefomgeving zo dicht mogelijk op het lokale niveau georganiseerd. De samenwerking tussen de zeven Gelderse omgevingsdiensten is essentieel voor het borgen van die kwaliteit op gespecialiseerde onderdelen die de afzonderlijke diensten niet zelfstandig kunnen garanderen. Denk hierbij aan o.a. ketentoezicht, complexe vergunningverlening en handhaving, innovatie informatievoorziening/datascience.

SWOT OddV

De SWOT analyse geeft een beeld van de sterke en zwakke kanten van OddV en de kansen en bedreiging.

De SWOT analyse

Sterkte

- Kwaliteit VTH expertise (KC 2.1/ KC 2019)
- Kleine staf en flexibele organisatie
- Integraal werken
- Open cultuur; wil om het goed te doen; onderlinge samenwerking
- Veel kennis en ervaring in huis
- Korte lijnen met gemeenten (nabijheid)

Zwakte

- Dienstverlening kan meer burgergericht
- Door het decentrale model de interne contacten
- Veel inhuur
- Afhankelijk van partners en politiek
- Niet innovatief genoeg voor dynamische samenleving
- Hoge registratiedruk
- Begeleiding nieuwe medewerkers kan beter
- Veel kennis bij één medewerker > gevaar bij uitval

Kans

- Omgevingswet
- RO toezicht
- Profileren met wat wij daadwerkelijk bijdragen aan de leefomgeving; denk aan bodem, geluid, ecologie en milieuplanologie
- Visie op databeheer, technologische ontwikkelingen
- Samenwerking binnen het Gelders Stelsel

Bedreiging

- Wet private kwaliteitsborging
- Veranderende wensen samenleving
- Verloop personeel (i.v.m. kennis behouden)

Visie, missie

In de aangescherpte visie en missie komt tot uiting dat OddV zich richt op het waarborgen van de kwaliteit van de leefomgeving (valleigebied) met oog voor bestuurlijke gewenste ontwikkelingen. OddV biedt meerwaarde door expertise op het gebied van VTH binnen milieu- en bouwregelgeving en kennis van de lokale situatie.

Missie

Wij werken voor en samen met de gemeenten in de Gelderse Vallei en de provincie aan het waarborgen van een leefbaar (gezond, duurzaam en veilig) Valleigebied, met oog voor de bestuurlijk gewenste ontwikkeling van (complexe) bedrijvigheid en toenemend ruimtegebruik.

Visie

Wij bieden voor onze opdrachtgevers meerwaarde door bundeling van onze expertise op VTH-gebied en goede kennis van de lokale situatie. Wij doen dit door op een adequate wijze omgevingsvergunningen te behandelen. Dat betekent snel waar dat kan en maatwerk waar gewenst. We houden toezicht op de naleving van milieu- en bouwregelgeving. Dit doen we risicogericht (op basis van data), innovatief en conform de landelijke handhavingsstrategie. Zo nodig treden we handhavend op; gericht op de dialoog, klantgericht en duidelijk. Om onze VTH taak uit te voeren hebben we daarnaast specialistische kennis op het gebied van bodem, geluid, constructieve veiligheid, ecologie en externe veiligheid.

Rollen OddV

OddV kent vier rollen; VTH-expert, partner in VTH-beleid, verbinder, aanspreekpunt voor burgers en bedrijven.

VTH-expert

De kerntaak van OddV is het uitvoeren van en adviseren over vergunningverlening, toezicht en handhaving voor Wabo-taken.

Partner in VTH-gerelateerd beleid

Vanuit de VTH-kennis kunnen we het beleid van de gemeenten mede vorm en inhoud geven. Dit behelst enerzijds meedenken over de uitvoeringseffecten van beleid, en anderzijds monitoringgegevens aanreiken.

Verbinder/liason

OddV werkt voor verschillende partners. Vanuit die rol is het wenselijk dat wij de rol van verbinder, liaison spelen om beleidslijnen te delen die ook relevant zijn voor de andere partners.

Aanspreekpunt naar burgers en bedrijven

Onze mensen komen bij de burgers en bedrijven. Daardoor zijn we enerzijds ogen en oren van de gemeente op het VTH-beleid, maar ook het visitekaartje van de gemeenten.

Programma's 2019 - 2022

De relevante ontwikkelingen, de SWOT-analyse en de rollen van OddV vertalen we naar drie programma's:

1. professionaliseren dienstverlening
2. implementeren Omgevingswet
3. bijdragen aan strategische thema's partners

Programma

Professionaliseren VTH-dienstverlening

Professionele dienstverlening is belangrijk om onze kerntaak blijvend op het gewenste kwaliteitsniveau uit te voeren. Er worden andere eisen gesteld aan de dienstverlening door ontwikkelingen als de Omgevingswet. Medewerkers van OddV zijn het gezicht van de gemeente binnen het vakgebied. De invulling van rol, houding en gedrag van de medewerkers van OddV moet dus passend zijn bij de dienstverleningsvisies van onze partners. Voor onze drie hoofdtaken (VTH) betekent dat;

- Vergunningverlening; snel waar het kan, maatwerk waar gewenst.
- Toezicht; risicogericht, innovatief (op basis van oa data analyse) en volgens de Landelijke Handhaving Strategie (LHS).
- Handhaving; klantgericht, duidelijk, gericht op dialoog.

Binnen de vakgebieden zijn initiatieven gestart om de dienstverlening te professionaliseren. De opgave voor OddV is deze, samen met onze opdrachtgevers, te bundelen en in lijn met de koers te brengen.

Programma

Implementatie omgevingswet

Op 1 januari 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet bundelt de wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Het programma implementatie Omgevingswet is inmiddels gestart en heeft als doel te zorgen dat op 1 januari 2021 OddV klaar is voor de Omgevingswet.

Dit betekent dat op 1 januari 2021:

- de primaire taken kunnen worden uitgevoerd;
- de medewerkers bekend zijn met de juridische wijzigingen die de omgevingswet heeft voor hun werk;
- medewerkers kunnen handelen vanuit de bedoeling van de omgevingswet;
- er heldere afspraken zijn met de partners over onze rol en de afbakening met de gemeenten;
- er ook een technische aansluiting op het Omgevingsloket gerealiseerd zal moeten zijn.

OddV zoekt actief aansluiting bij het implementatietraject van de partners en de Gelderse omgevingsdiensten. Er bestaan per partner verschillen in de manier waarop en het tempo waarin implementatie van de Omgevingswet plaatsvindt. Voor OddV is het dus belangrijk om deze verschillen te onderkennen en samen op te trekken waar dat mogelijk is. In dat kader is een gezamenlijk traject gestart om een snelservice-formule uit te werken binnen het werkgebied van de OddV. Dit is een versnelling van de dienstverlening voor eenvoudige aanvragen. Het zorgt ervoor dat we gezamenlijk leren werken in “de geest van de Omgevingswet”; over het toepasbaar maken van de regels en het verbeteren van onze dienstverlening. Ook creëren we met de snelserviceformule een voorziening waarmee we aan de voorkant van het (bouw)-proces in contact zijn met de initiatiefnemer. Dat is wenselijk, omdat door met de komst van de Omgevingswet en het vervallen van de toets op het bouwbesluit, de sturingsmogelijkheid aan de voorkant vermindert.

Programma

Bijdragen aan strategische thema's partners

In de collegeprogramma's van onze partners staan ambities beschreven waarin OddV van toegevoegde waarde kan zijn. Vanuit onze VTH expertise is het logisch dat wij een bijdrage leveren aan de strategische thema's op het gebied van energietransitie, duurzaamheid, klimaat, asbestsanering, food en ondermijning. Het is van belang dat OddV de opgave van de partners in beeld heeft en afspraken maakt hoe daaraan bij te dragen. Door deze opgaven goed in beeld te hebben en onderdeel te maken van ons dagelijks werk kan OddV blijvend kwaliteit leveren.

Energietransitie (klimaat)

Energie, duurzaamheid en klimaat worden veelal als synoniemen gebruikt. Om de rol van OddV te bepalen is het van belang om deze begrippen te definiëren. Klimaatverandering is het gevolg van temperatuurstijging door onze toenemende CO₂-uitstoot. Om deze CO₂-uitstoot te verminderen, is het overschakelen van een fossiel gebaseerde naar biobased economie de meest fundamentele opgave, ook wel aangeduid met de energietransitie. De partners van OddV hebben ambities gedefinieerd voor deze energietransitie.

Het Gelders Energie Akkoord (GEA) kan worden gezien als het Gelders beleidskader waarbinnen Omgevingsdiensten en hun opdrachtgevers opereren. Naast het GEA wordt in Foodvalley verband gewerkt aan een Regionale Energie Strategie (RES). Dit is een regionale vertaling van de nationale afspraken uit het Klimaatakkoord. Het biedt bouwstenen voor de ruimtelijke plannen (omgevingsvisie).

Binnen deze brede scope van de energietransitie hebben de partners een regisserende rol. De opgave voor OddV hierin is om te zorgen voor een goede balans tussen stimulering en toezicht (wortel en stok) en hier ook de opdrachtgevers over te adviseren. Hiervoor wordt ook binnen het Gelders Stelsel gezamenlijk opgetrokken.

Circulaire economie (duurzaamheid)

Duurzaamheid is het in behoeften voorzien, zonder dat de mens, het milieu of de economie in gevaar wordt gebracht, nu of in de toekomst. De partners van OddV zetten, om een bijdrage te leveren aan duurzaamheid, vooral in op circulariteit. In een circulaire economie staat het hergebruik van producten en grondstoffen centraal en worden afval en schadelijke emissies naar bodem, water en lucht zoveel mogelijk voorkómen. De regie voor deze opgave ligt bij de partners. De opgave voor OddV is onze opdrachtgevers te adviseren vanuit onze milieu-expertise.

Asbestsanering

Gemeenten zijn vanaf 31 december 2024 verantwoordelijk voor de handhaving van het verbod op asbestdaken. Na de wettelijke ingangsdatum kunnen eigenaren gedwongen worden om het dan illegale asbestdak te verwijderen. Eigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor de verwijdering van het asbest en zullen zich in de aanloop naar 2024 tot gemeenten richten voor extra voorlichting en informatie. OddV werkt samen met de partners om een versnelling van het verwijderen van asbestdaken te stimuleren. Vanuit onze rol op het gebied van handhaving en onze kennis van asbest hebben wij een trekkersrol in dit project.

Agrofood

Het thema agrofood (of eigenlijk transitie agrarische sector/vitaal platteland) is gericht op nieuwe innovatieve maatregelen voor zoveel mogelijk duurzame landbouw met een gezonde leefomgeving voor mens en dier. Hierbij is aandacht voor het versnellen van innovaties voor de (intensieve) veehouderij en initiatieven voor het produceren van alternatieve vormen van voedsel. Samenwerking op dit thema is in de regio sterk aanwezig met de Regiodeal, manifest van Salenteijn, manifest Gezonde Leefomgeving Veehouderij, Interbestuurlijk programma Vitaal Platteland, Regionaal Programma Vrijkomende agrarische bebouwing. OddV kan op dit thema bijdragen door onze VTH-praktijkkennis en kennis van fijnstof.

Ondermijning

Een effectieve aanpak van ondermijning vraagt om een georganiseerde overheid die alle middelen en instrumenten inzet die ze tot haar beschikking heeft. Het Regionaal Informatie en Expertise centrum (RIEC) ondersteunt de lokale overheden daarin. OddV kan van toegevoegde waarde zijn door slimme inzet van onze toezichttaken en daaraan gekoppelde bestuursrechtelijke bevoegdheid. OddV heeft handhavers in het veld en kan signalen die duiden op een criminele activiteit herkennen. Het verbinden van onze kennis met die van gemeenten kan waardevolle informatie in dit kader opleveren.

Consequenties bedrijfsvoering

Om de ambities uit de koers te realiseren is in de organisatieontwikkeling rekening gehouden met sturing op de thema's uit de programma's. De programmanager/strategisch adviseur houdt de regie op de verschillende programma's en is de strategisch adviseur van het MT inzake de organisatieontwikkeling en de strategische koers van OddV.

In de koers van OddV is onderstreept dat we expert en partner in het VTH-proces zijn. Het is dan ook van belang het primaire VTH-proces te borgen. Daarom zullen we blijvend investeren in deskundigheid van medewerkers, goed werkende processen en onze dienstverlening. Ook wordt in toenemende mate onze VTH-expertise ingezet om beleidsdoelen van de partners te realiseren. Denk daarbij aan de ambities voor de omgevingswet, energietransitie, asbestsanering, food en ondermijning. Veelal zijn deze thema's door de partners meegenomen in de begrotingen. De gewenste inzet van de OddV kan doorgaans gedekt worden uit deze budgetten.